

Slavení eucharistie je každodenním cvičením se v bourání vlastního ega, slavíme totiž smrt Ježíše Krista a jeho zmrtvýchvstání. Tady máme před očima pravzor toho, že je třeba bezpodmínečně umřít našemu starému já, aby se v nás probudilo k životu skutečné bytí. Podle Lukášova evangelia totiž zmrtvýchvstání znamená stát se skutečně sám sebou a dosáhnout harmonie se svým skutečným bytím.

O životě z víry s Anselmem Grünem

Eucharistie – poklad církve

Budovat svět lásky, míru a sdílení – takový svět máme budovat podle Ježíše, který se nám dal. Často se říká: „Chodíte na mši a nejste o nic lepší než ostatní...“ Je to jako facka do tváře, pokud nevíme, že jsme spolubojovníci za mír, lásku a sdílení!

Slavení eucharistie buduje církev. Dostáváme Krista a on přijímá každého z nás. Slavit eucharistií s pěti mladými

a s mými kolegy z týmu, celebrovat ji v ohromných katedrálách nebo s papežem a dvěma miliony mladých v Římě nebo třeba jen sám, ráno před prací... slavím eucharistií ve spojení se světem. Je to pokaždé stejné kouzlo – budování církve. Tajemným způsobem stavím církve. Eucharistií může slavit jedině kněz. A měl by k tomu přistupovat s rozehvěním. Nikdy by to nemělo přejít ve zvyk. Naše spojení církve v eucharistií by mělo být projevem naší jednoty. To je zdroj a vrchol křesťanského života. Jsou čtyři podmínky, za kterých můžeme přistoupit k eucharistií.

Prvevším věřit v jednoho Boha. Máme jediného Boha ve třech osobách, Otce, který všechno stvořil, Syna, který se nám dává především v eucharistií, a Ducha svatého, který nám umožňuje pochopit toto nádherné dílo lásky.

Druhá podmínka: být před eucharistií čistý. Je tedy potřeba se pokud možno vyzpovídat, pokud máme na svědomí nějaké těžké věci.

Samozřejmě být pokřtěný.

A konečně být ve spojení s naším papežem a biskupy. Jedná se tedy o společenství církve. Naplňovalo mě radostí, když jsem mohl být na shromáždění kolem Jana Pavla II. se stovkami biskupů, tisíci kněží, kteří obklopovali oltář. Ohromné množství přítomných věřících při takové příležitosti nám dává okusit nebeskou lásku, za kterou směřujeme.

Ať je oslava důstojná. Eucharistie je rodinný banquet, nemůžeme eucharistií odfláknout. Je to ohromné rodinné shromáždění a jako každá rodinná sešlost se musí připravit. Podívejte se na ty nádherné, ohromné kostely. Kristus může sestoupit kdekoli. V létě sloužím eucharistií venku. Mezi kopretinami, kozami a klokany. Není snad nejkrásnější katedrálou příroda a její velebnost? Je to moc krásné, ale za normálních okolností se eucharistie slouží v kostele. Zpěvy, varhany, je to nádherné. Liturgie také. Když vidím ty betonové kostry, některé z těch příšerných moderních chrámů, není mi z toho dobře a ptám se, jak někdo mohl zavřít Krista do takových cementových bloků.

Guy Gilbert – Evangelium podle svatého lotra

Prameny, odkazy

Jeruzalémská Bible; Francis J. Moloney – Evangelium podle Jana – Sacra pagina; Felix Porsch – Evangelium sv. Jana – Malý stuttgartský komentář; Petr Mareček – www.biblickedilo.cz

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze
jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti.

Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

biblický program brněnské diecéze 2010 - 2013

www.vezmiacti.cz

19. neděle v mezidobí – cyklus B

9. srpna 2015

⁴¹Židé reptali proti Ježíšovi, že řekl: „Já jsem chléb, který sestoupil z nebe.“ ⁴²Namítali: „Copak to není Ježíš, syn Josefův? Známe přece jeho otce i matku. Jak tedy může tvrdit: „Sestoupil jsem z nebe?“ ⁴³Ježíš jim odpověděl: „Přestaňte mezi sebou reptat! ⁴⁴Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne Otec, který mě poslal; a já ho vzkřísím v poslední den. ⁴⁵Stojí psáno v Prorocích: „Všichni budou vyučeni od Boha.“ Každý, kdo slyšel Otce a u něho se učil, přichází ke mně. ⁴⁶Ne že by snad někdo Otce viděl; jenom ten, kdo je od Boha, viděl Otce. ⁴⁷Amen, amen, pravím vám: Kdo věří, má život věčný. ⁴⁸Já jsem chléb života. ⁴⁹Vaši otcové jedli na poušti manu, a zemřeli. ⁵⁰Toto je chléb, který sestupuje z nebe, aby ten, kdo ho jí, neumřel. ⁵¹Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe. Kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky. A chléb, který já dám, je mé tělo, obětované za život světa.“

Jan 6,41-51

Úvod k meditaci

Ježíš říká: „Já jsem chléb života.“ Jako nikdo jiný rozumí naši touze po životě. Vztahem k Ježíšovi v nás plně proudí život. A to jeho bytí pro nás a s námi není jen myšlenka, přání nebo symbol. Je to tajemná realita – dává sebe, Tělo a Krev.

Výklad biblického textu

Kontext: Ježíšovo zázračné nasycení zástupu, o kterém jsme četli předminulou nedělí, pokračuje vysvětlováním tohoto zázraku. Ze zástupu, se kterým Ježíš rozmlouvá, se najednou stávají „židé“, kteří vystupují nepřátelsky vůči Ježíšovi.

v. 41: reptali – Připomíná to postoj Izraelitů na poušti (Ex 15-17) a naznačuje vzpouru.

v. 43: Ježíš reptání odmítá; spočívá totiž na klamném domnění, že člověk je schopen měřítky tohoto života posoudit od sebe božské a lidské. Ježíš se vyhýbá neplodné diskuzi a snaží se posluchače přimět, aby přemýšleli o zatvřelosti svého srdce. Ukazuje jim, co je nezbytné nutné, aby v něj mohli uvěřit:

- 1) Musí je přitáhnout Otec.
- 2) Musí se nechat poučit od Boha.
- 3) Musí ochotně naslouchat Otcovu hlasu.

v. 44: nepřitáhne Otec – Táhnutí se neděje lidskou silou. Možná je to narážka na Oz 11,4: Táhl jsem je k sobě... provazy lásky.

v. 45: Proroci předpověděli, že budeme vyučeni od Boha. Z toho důvodu Ježíš chce, aby židé naslouchali Bohu. Každý, kdo se skutečně učil u Boha, přijde za ním.

v. 46: viděl Otce – Jakkoliv bylo významné postavení Mojžíše, nemohl vidět Boží slávu. Syn hledí hledí celé dějiny na Otce, je jediný, kdo Boha kdy viděl. Rozdíl mezi Mojžíšem Ježíšem spočívá v jejich rozdílném původu.

v. 48: Já jsem chléb života. – Já jsem navazuje na „formuli zjevení“ z Ex 3,14. Pomocí této

1. čtení:
1 Král 19,4-8
2. čtení:
Ef 4,30-5,2
Evangelium:
Jan 6,41-51

Srovnání:

Jan 6,33.51.58;
Mk 6,3;
Jan 6,65; 6,39;
Lz 54,13; 1 Sol
4,9; Jan 1,18;
Ex 33,20;
Jan 3,15.16.36;
1 Jan 5,13;
Jan 6,35; Jan
6,31.58; Nm
14,32; 1 Kor
10,5; Žid 3,17;
Jan 6,33.58;
Jan 11,51;
Lk 22,19;
1 Kor 11,24;
Řím 5,8; Ef
5,25; Tit 2,14;
Žid 2,9;
1 Petr 3,18

formule se Bůh zjevil jako blízký, ochraňující a osvobozující Bůh. Když Ježíš vyslovuje já jsem vznáším tím jedinečný, nesrovnatelný nárok. Současně tím dává najevo, že tu chce být pro lidi. Ozřejmuje tím, jaký je jeho význam pro nás lidi. Čistě z lidského hlediska mohou být jeho slova pokládána za pouhou troufalost a velikaštví.

Pokud jde o náš vztah k chlebu nebo k jídlu všeobecně, platí následující: Jsme nevyhnutelně závislí na chlebu. Nejedná se o něco vedlejšího, nějakou podružnou věc nebo něco lehce nahraditelného. Základ naší existence, našeho samotného života, tvoří chléb. Jsme na něj odkázáni. Bez sil, které dostáváme skrze chléb, bychom nemohli žít. Nejsme nezávislími, suverénními, soběstačnými. Co nám chléb dává, nemůžeme si žádným způsobem sami dát. Chléb má tedy co dočinění se samotným životem a smrtí. Kdo nemá nic k jídlu nebo nic nejí, ten umře. Samotnou pevnou vůlí svůj život člověk neuchová. Od přirozenosti jsme odkázáni na chléb. Tento chléb má zázračnou moc nás udržovat naživu. Tato moc ovšem má své omezení, své hranice. Pro každého člověka nastane v životě okamžik, kdy mu ani ten nejlepší chléb nepomůže. Po dlouhá desetiletí sice tento chléb člověka chránil před smrtí, avšak nakonec proti smrti nic nezmuže.

v. 51: jíst tento chléb – Když nebudu jíst chléb, vyhladovím a zemřu před plným košem chleba. Nestačí pouze o chlebu mluvit nebo na chléb hledět; musím s ním správným způsobem vstoupit do spojení. Stejně tak je potřeba vejít do spojení s Ježíšem. Nestačí pouze o něm něco vědět nebo o něm duchaplně mluvit. Jediné účinné spojení s ním je víra v něho. Věřím v něho, když mu daruji svou veškerou důvěru, když se spolehnu na něj a na jeho slova, když přistoupím s rozhodností a pevností na jeho cestu. Věřím v něho, když budu na něm zcela stavět svůj život a když spojím svůj život s jeho životem.

K tématu

Vezměte, jezte z něho všichni

Když Ježíš rozlámá chléb a podával ho svým učedníkům, pronesl ještě několik slov: Vezměte, jezte, to je mé tělo, které se za vás vydává (Mt 26,26; Lk 22,19). Na tomto místě se chci zmínit o svém malém zážitku, totiž jak jsem přišel na to, že si tato slova musíme „přisvojit“ vedle gesta lámání chleba. Prostě, jak jsem objevil církevní a osobní dosah eucharistického proměňování. Ještě před několika lety jsem prožíval okamžik proměňování při mši svaté tak, že jsem zavíral oči, sklonil hlavu a snažil jsem se odpoutat se od svého okolí a pohroužit se do Ježíše, který ve večeradle pronesl před smrtí poprvé slova: Vezměte, jezte ... Liturgie napomáhala tomuto postoji, když dávala pronášet slova proměňování potichu a latinsky, v úkloně nad způsoby. Potom jsem jednoho dne pochopil, že tento postoj sám o sobě nevyjadřuje celý smysl mé účasti na konsekraci. Ježíš, tak jak byl ve večeradle, už neexistuje! Nyní existuje Ježíš zmrtvýchvstalý. Abychom byli přesní: zemřel, ale žije teď navěky (srov. Zj 1,18). Avšak tento Ježíš je „Ježíš úplný“, hlava spojená nerozlučně s tělem. Jestliže tedy pronáší konsekrací slova tento úplný Ježíš, pronáším je i já spolu s ním. Ve velkém „Já“ hlavy je ukryto malé „já“ těla, kterým je církev. Je v něm také moje maličké „já“ a také ono říká těm, kdo jsou před ním: „Vezměte, jezte, toto je mé tělo, které se za vás vydává!“ Jaké tajemství! Ježíš mě přidružil k sobě v nejvznešenějším, nejsvětějším úkonu dějin, v jediném úkonu, který je plně „hodný Boha“, hodný jeho svatosti a jeho velebnosti. Div se, nebe, jásej, země, radujte se, andělé, třeste se, zlí duchové: Bůh dosáhl toho, kvůli čemu stvořil vesmír, jeho a plán a jeho touha se splnily, v jejich splnění nemůže nic zabránit, ani hřích. Tvůr se k němu vrátil samovolným hnutím lásky, přinesl v oběť to, co obdržel darem od Boha. Ode dne, kdy jsem toto pochopil, už nezavírám oči při proměňování, ale dívám se na bratry a sestry před sebou. Nebo celebruji-li sám, myslím na ty, které mám dnes potkat a kterým mám věnovat svůj čas, nebo myslím přímo na celou církev a říkám všem jako Ježíš: Vezměte, jezte, toto je mé tělo.

Potom přišel svatý Augustin s některými svými slovy a odňal mi všechnu pochybnost ohledně této instituce a ukázal mi, že patří k „nejzdravějšímu“ učení tradice, i když se teď na ni trochu zapomíná. „Celá vykoupená obec, to je společenství svatých,“ píše Augustin, „je obětována bohu jako univerzální oběť. Děje se to prostřednictvím velekněze, který trpěl a obětoval se za nás jako otrok, abychom se my stali tělem tak velké hlavy. Církev slaví toto tajemství v oltářní svátosti, dobře známé věřícím. Dokazuje v ní, že v tom, co obětuje, obětuje sebe samu.“ Církev je tedy v eucharistii současně a v každém svém údu obětující a obětovaná.

Raniero Cantalamessa – Eucharistie – naše posvěcení

Jak vnímat a přijímat Boží lásku?

Mnozí si naříkají, že nevnímají Boží lásku. Lásku druhého člověka lze zakoušet mnohem snáze. Obejmu-li někoho, uvědomuji si jeho náklonnost. Ale Boží láska nás chce také obejmout. Pán nás objímá ve svém stvoření. Nastavím-li tvář větru, mohu vnímat, jak mě Boží láska něžně hladí. Když se vystavím slunečním paprskům, představuji si, jak do mě všemi póry proudí hřejivá Boží láska a jak mě přijímá se vším všudy.

Další možností je uvědomovat si dech. V dýchání do mě proudí Boží láska. V každém svém nádechu a výdechu mohu vnímat jeho pohazení. Mohu si představit, jak jeho láska prostupuje všechny oblasti mého života. Láska se vyjadřuje slovy. Má-li mě někdo rád, zahrnuje mě milými slovy. Bůh ke mně takto promlouvá v Bibli. Tam je mnoho slov lásky, jen je třeba pustit je do srdce. Mohu si například přečíst Jeremiášova slova (Jer 31,3) a dovolit jim vstoupit hluboko do srdce: „Věčnou láskou jsem tě miloval, proto jsem ti zachoval smilování.“

V těchto slovech mohu vycítit Boží lásku. Znova a znova se o ní musím ujišťovat. Vrcholem křesťanské zkušenosti lásky je slavení eucharistie. Ve svatém přijímání se nám dává sám Ježíš, abychom mohli jeho lásku zakusit takřikajíc „pod kůží“. Smíme jeho lásku jíst a pít, a tak se s ní sjednocovat. Avšak ani to neprobíhá automaticky. Je třeba si to představit a v přijímání Ježíšovi dovolit, aby mě svou láskou prostoupil.

Jak dokážu opustit vlastní představy o životě? Jakými prostředky umrtvit vlastní ego?

Cestou k opuštění vlastních představ o životě je upřímná konfrontace vlastní osoby s Bohem. Posadím se tiše v jeho přítomnosti a začnu se ptát sebe i jeho: Je můj život v pořádku? Jsou v pořádku mé představy o životě? Nebo si něco namlouvám? Upravil jsem si něco tak, aby se mi dobře žilo?

Už samo tážení nás povede k pravdě. Nelze však jen nahradit staré představy novými, spíše se ty staré relativizují. Možná ani nejsou špatné, jen se na ně nesmíme bezvýhradně upínat.

Jinou cestu můžeme nastoupit tím, že přijmeme to, co nám denně dělá škrt přes rozpočet, že přijmeme nepříjemnosti dotírající z okolního světa. Může nám to zbořit vlastní představy o životě. Přitom je důležité, abychom se nepřestali ptát, co se nám tím Bůh snaží sdělit, přihodí-li se nám něco těžko přijatelného. Nemoc, neúspěch, neštěstí v našem blízkém okolí – to všechno rozbíjí naše představy o zdárném a ideálním životě. Měli bychom ovšem být ochotni dát si rozbít i tyto představy, jinak se sami rozbijeme o vlastní život. Existují jen dvě možnosti: Buď dovolíme, aby byly zničeny naše představy, nebo se zničíme sami.

Potřebujeme silné já, abychom obstáli v životním zápasu, ale zároveň bychom měli být schopni toto já opouštět, abychom se dokázali propracovat do vlastního nitra. Musíme urazit cestu od já k tomuto pravému (vnitřnímu) JÁ, jak to kdysi vyjádřil C. G. Jung. Já se snaží urvat všechno pro sebe, krouží kolem sebe. Bytí ale představuje soulad s vnitřní podstatou. Je to právě jádro naší osoby. Bytí naopak nesmíme opouštět, to se týká pouze našeho já-ega. Rozbije-li se naše ego, může nám to v životě pomoci.